

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ЧЕТИРИДЕСЕТ И ТРЕТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

**ЗАКОН ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ВИШЕТО
ОБРАЗОВАНИЕ**

(Обн. ДВ, бр. 112 от 27.12.1995 г., изм. ДВ, бр. 28 от 02.04.1996 г., изм. ДВ, бр. 56 от 15.07.1997 г., попр. ДВ, бр. 57 от 18.07.1997 г., изм. ДВ, бр. 58 от 21.07.1997 г., изм. ДВ, бр. 60 от 02.07.1999 г., попр. ДВ, бр. 66 от 23.07.1999 г., изм. ДВ, бр. 111 от 21.12.1999 г., изм. ДВ, бр. 113 от 28.12.1999 г., изм. ДВ, бр. 54 от 04.07.2000 г., изм. ДВ, бр. 22 от 09.03.2001 г., изм. ДВ, бр. 40 от 19.04.2002 г., изм. ДВ, бр. 53 от 28.05.2002 г., изм. ДВ, бр. 48 от 04.06.2004 г., изм. ДВ, бр. 70 от 10.08.2004 г., изм. ДВ, бр. 77 от 27.09.2005 г., изм. ДВ, бр. 83 от 18.10.2005 г., изм. ДВ, бр. 103 от 23.12.2005 г., изм. ДВ, бр. 30 от 11.04.2006 г., изм. ДВ, бр. 36 от 02.05.2006 г., изм. ДВ, бр. 62 от 01.08.2006 г., изм. ДВ, бр. 108 от 29.12.2006 г., изм. ДВ, бр. 41 от 22.05.2007 г., изм. ДВ, бр. 13 от 08.02.2008 г., изм. ДВ, бр. 43 от 29.04.2008 г., изм. ДВ, бр. 69 от 05.08.2008 г., изм. ДВ, бр. 42 от 05.06.2009 г., изм. ДВ, бр. 74 от 15.09.2009 г., изм. ДВ, бр. 99 от 15.12.2009 г., изм. ДВ, бр. 38 от 21.05.2010 г., изм. ДВ, бр. 50 от 02.07.2010 г., изм. ДВ, бр. 56 от 23.07.2010 г., изм. ДВ, бр. 63 от 13.08.2010 г., изм. ДВ, бр. 101 от 28.12.2010 г., изм. ДВ, бр. 61 от 09.08.2011 г., изм. ДВ, бр. 99 от 16.12.2011 г., изм. и доп. ДВ, бр. 60 от 07.08.2012 г., доп. ДВ, бр. 102 от 21.12.2012 г., изм. ДВ, бр. 15 от 15.02.2013 г., изм. ДВ, бр. 63 от 16.07.2013 г., изм. ДВ, бр. 68 от 02.08.2013 г., доп. ДВ, бр. 101 от 22.11.2013 г., доп. ДВ, бр. 54 от 01.07.2014 г., изм. ДВ, бр. 66 от 08.08.2014 г., изм. ДВ, бр. 107 от 24.12.2014 г.)

§ 1. В чл. 73а се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинея 2 се изменя така:

„(2) Националното представителство на студентските съвети се състои от председателите на студентските съвети на висшите училища или от членове на студентските съвети, на които с решение на съответния студентски съвет им е делегирано това право.“

2. Създава се нова ал. 3:

„(3) Мандатът на членовете на Националното представителство на студентските съвети е 2 години с право да бъдат преизбирани за още един мандат независимо от преминаването в друга образователно-квалификационна степен или в друго висше училище. Мандатът се прекратява с прекратяване на членството в студентския съвет, а за делегираните членове на студентските съвети – и по решение на съответния студентски съвет.“

3. Досегашната ал. 3 става ал. 4 и се изменя така:

„(4) Националното представителство на студентските съвети е юридическо лице. Приходната част на бюджета му се формира от членски внос под формата на отчисления в размер 3 на сто от бюджетите на студентските съвети. Дейността на Националното представителство може да се финансира и с допълнителни средства от бюджетите на студентските съвети на проектен принцип, както и чрез постъпления от дарения, спонсорство и други допустими от законодателството на Република България източници.“

4. Създава се нова ал. 5:

„(5) Правото на глас в Националното представителство на студентските съвети не е обвързано от заплащането на членския внос.“

5. Досегашната ал. 4 става ал. 6 и в нея се създава т. 5:

„5. ежегодно публикува на официалната си интернет страница бюджета си и подробен отчет за извършените разходи.“

6. Досегашната ал. 5 става ал. 7 и в нея думите „ал. 3“ се заменят с думите „ал. 4“.

7. Досегашната ал. 6 става ал. 8 и в нея:

а) след думата „одитират“ се добавя „ежегодно“;

б) създава се изр. 2:

„Резултатите от одита се публикуват на официалната интернет страница на Националното представителство на студентските съвети.“

8. Създава се ал. 9:

„(9) Актовете на органите за управление на Националното представителство на студентските съвети могат да се обжалват пред съда по реда на Административнопроцесуалния кодекс.“

ПРЕХОДНА РАЗПОРЕДБА

§ 2. В срок до един месец от влизане на закона в сила Националното представителство на студентските съвети привежда състава си в съответствие с изискванията на този закон.

МОТИВИ

Законът за изменение и допълнение на Закона за висшето образование усъвършенства разпоредбите, уреждащи статута и функционирането на Националното представителство на студентските съвети (НПСС) като орган, изразяващ на национално ниво интересите на студентите и докторантите.

Националното представителство на студентските съвети е създадено през 1999 г. и за този период успя да се утвърди като ефективен механизъм за сътрудничество между студентските съвети и за отстояване на правата и интересите на студентите и докторантите, включително пред органите, определящи и осъществяващи държавната политика в областта на висшето образование. В хода на прилагането на действащата нормативна уредба обаче се установиха и порочни практики, водещи до капсулиране и необновяване на НПСС, появата на „вечни студенти“, както и нерядко до изместване на фокуса на неговата дейност от непосредствените цели и задачи, за които то е създадено.

Предлаганите с настоящия законопроект изменения и допълнения са в следните основни насоки:

1. Прецизиране и запълване на празноти в уредбата с оглед отстраняване на възможността за противоречиво тълкуване и нееднообразно прилагане на закона и недопускане на злоупотреби.

2. Засилване на прозрачността и отчетността в работата на НПСС с оглед повишаване на отговорността на членовете му.

3. Облекчаване на финансовата тежест върху студентските съвети за участие в НПСС.

На първо място, със законопроекта се предлагат промени в статута на членовете на НПСС. Изрично се предвижда, че членове на Националното представителство могат да бъдат само председателите на студентските съвети на висшите училища или членове на студентските съвети, на които с решение на съответния студентски съвет им е делегирано това право. Използваното понастоящем от закона понятие „делегирани представители“ създава възможност за двусмислено тълкуване и определяне за членове на НПСС на лица, които не са членове на съответния студентски съвет. Освен това с предложените изменения и допълнения се въвежда мандатност за членовете на НПСС. Според действащата законова уредба продължителността на членството в НПСС се извежда от нормите, уреждащи мандата на членовете на студентските съвети, но наличието на немалко примери за значително по-дълго участие в националния

студентски орган налага изричното уреждане на този въпрос в Закона за висшето образование. По аналогия на разпоредбите относно студентските съвети е предвидено членовете на НПСС да бъдат с мандат 2 години с право да бъдат избирани за още един мандат, или за общо 4 години – независимо от преминаването в друга образователно-квалификационна степен или започването на обучение в друго висше училище. Това правило ще създаде гаранции за обновяване на състава на националния представителен студентски орган и ще даде шанс за участие в него на максимален брой студенти и докторанти.

Второ, законопроекът предвижда редица нови разпоредби, засилващи прозрачността в работата на НПСС и неговата отчетност и отговорност към студентската общност. Въвежда се изискване за публикуване на бюджета и на подробен отчет за извършените разходи на официалната интернет страница на Националното представителство, както и за извършване на ежегоден одит на получените средства от Сметната палата, резултатите от който също ще бъдат достъпни в Интернет. Изрично е предвидено, че актовете на органите за управление на НПСС могат да се обжалват пред съда по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

На последно място, с предложените изменения и допълнения се намалява размерът на отчисленията от бюджетите на студентските съвети за финансиране на дейността на НПСС от 10 на 3 %. Този размер е напълно достатъчен, за да покрие административната издръжка на Националното представителство, а с допълнението на досегашната ал. 3 на чл. 73а от Закона за висшето образование се дава възможност за изпълнението на конкретни дейности на проектен принцип да бъдат привлечени допълнителни средства от бюджетите на студентските съвети. Тази промяна ще направи по-поносима финансовата тежест за участие в националния орган и ще повиши събираемостта на членския внос, без това да се отрази негативно върху издръжката на НПСС.

Предлаганите изменения и допълнения нямат пряко или косвено отражение върху бюджета и не изискват допълнителни средства. Те ще подобрят условията за функциониране на НПСС и за по-добро изпълнение на възложената му от закона задача – да изразява и да отстоява интересите на студентите и докторантите.

Вносител: